

Továbbtanulás, vállalkozás és megélhetés az EU-ban

Út az euróig

A kontinens egészen az 1989-1990-es rendszerváltozásig megosztott volt nemcsak politikailag, hanem gazdaságilag is. Az Európán keresztül húzódó vasfüggöny két nagy pénzügyi illetve gazdasági érdekszférára bontotta az országokat. Nyugaton az **Európai Gazdasági Közösség (EGK)** vagy ismertebb nevén a **Közös Piac** 12 országot foglalt magában.

A közös pénz bevezetése felé vezető út egyik fontos állomásaként 1979-ben bevezették az **ecut** (european currency unit), a Közösség virtuális értékmérőjét.

Az európai egységes valuta: az **EURO**

1999.01.01.

VIRTUÁLIS VALUTA

2002.01.01

BANKJEGYEK, ÉRMÉK

Miért jó az euro az uniónak?

Növeli az utazási hajlandóságot és a mobilitást.

Megszűnik az árfolyamkockázat az eurozóna tagországain belül.

Versenyképessé teszi az adott ország piacait.

E közben Kelet-Európában a szocialista tábor országai szintén létrehozták saját gazdasági szövetségüket **Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST)** néven. Az elszámolás rubelben zajlott. A kommunista tábor szétesését követően 1991-ben végleg felbomlott.

Az EURO jele: €

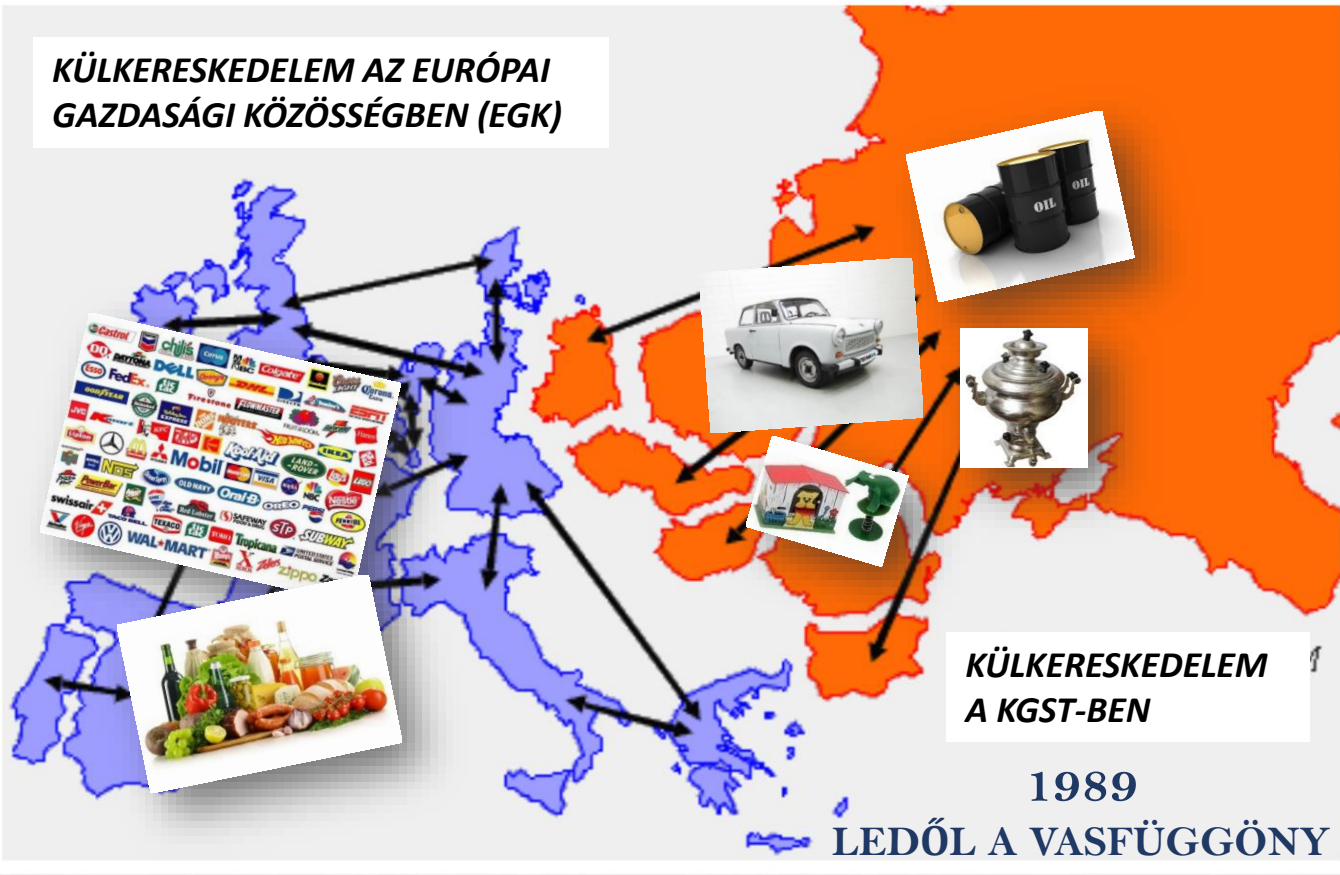
Könnyíti a kereskedelmet a kontinensen belül és kívül egyaránt.

➤ **Tudod-e**, hogy mi volt az euro előtti nemzeti fizetőeszköze a németeknek, a franciáknak és a spanyoloknak?

Szlovákia gazdasági retró

Az EKG, más néven Közös Piac lényege, hogy a személyek, az áruk és a szolgáltatások szabadon mozoghassanak a Közösség határain belül.

KÜLKERESKEDELEM AZ EURÓPAI
GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGBEN (EGK)

A KGST tevékenysége a kezdeti szakaszban főként az áruforgalom szélesítésére, tapasztalatcserére, segítségnyújtásra korlátozódott, majd napirendre került a népgazdasági tervek összehangolása, a szakosítás. Ez utóbbi azt jelentette, hogy minden ország azon termékeket gyártotta, termelte illetve „adta bele a közösbe”, amelyek fejlesztéséhez, kitermeléséhez a legjobb feltételekkel rendelkezett (pl. Csehszlovákia gép- és könnyűipari termékeket exportált a Szovjetunióba, cserébe vasat, szenet, kőolajat és földgázt kapott).

A gyártás és a kereskedelem nem piaci alapon történt (nem voltak magán vállalkozások), nem volt piaci verseny és igazándiból piac sem. A szocialista tábor termékei minőségi problémák, az elavult gyártási technológia miatt a világ többi részén eladhatatlanok voltak.

Miközben Európa keleti fele elindult a demokratikus fejlődés és a piacgazdaság felé vezető úton, 1990-ben a schengeni-egyezmény aláírását követően megszűntek a belső határok az EGK tagországokban, 1991-ben pedig a maastrichti-szerződés már az unióvá alakításról döntött. Végül, 1993-ban megszületett az Európai Unió. Az Unió tagországai már az EU-t megelőzően rájöttek arra, hogy az erős amerikai illetve japán gazdasági fölényt a politikai egységen felül, csak közös gazdasági lépésekkel lehet ellensúlyozni, e mellett az árfolyamok változása miatti veszteségek is megszüntethetővé válnának egy közös pénz bevezetésével.

Erasmus+

otpfáyAndrás
Alapítvány

Keress még szlovák márkákat a rendszerváltás előtti időszakból!

gazdasági ismeretek középiskolásoknak **2. OK**

Az Európai Unió 4 szabadságelve

Az EU-n belüli szolgáltató bármelyik tagállamban, megkülönböztetés nélkül, a helyi szolgáltatókkal megegyező bánásmódban kell hogy részesüljön.

A szolgáltatások szabad áramlása

Az áruk szabad áramlása

A tagországok vállalatai számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy egyenlő értékesítési feltételekkel induljanak a többi tagország piacán.

Az Unió aktív lakosságának nagy része a szolgáltatás szektorban dolgozik.

Minden EU-s állampolgár szabadon lépheti át az országhatárokat, és bárhol letelepedhet, akár tartósan is. Jogosult az adott ország szociális rendszerének szolgáltatásaira, és szabadon vállalhat munkát is. Tilos bármilyen állampolgárság szerinti különbséget tenni a tagállamok munkavállalói között, a munka díjazását és a munkafeltételeket illetően.

A személyek szabad mozgása

A tőke szabad áramlása

Magánszemélyek és vállalkozások egyaránt szabadon mozgathatják tőkéjüket.

Európai Központi Bank (EKB)

Európa közös valutájáért, az euro-ért felelős központi bank.

Szlovákiában az euro **2009. január 1-jén** váltotta fel a koronát. A volt szocialista országok közül Szlovákia Szlovénia után másodikként vezette be az euro-t.

Az EU 19 tagállamában hivatalos fizetőeszköz az euro. 2015. január 1-jén utolsóként Litvánia is bevezette az egységes valutát.

Erasmus+

otpfáyAndrás
Alapítvány

Nézz utána, hogy kik az euroövezet tagjai!

Immár
337
millió
európai
használ
közös
pénzt.

Tudod-e, hogy az Európai Központi Bank székhelye Németországban van? Legfelsőbb döntéshozó szerve a Kormányzótanács.

Árstabilitás megőrzése

Együttműködés a tagországokkal

Bankjegyek kibocsátása

Másoknak még várni kell, illetve nem sietős. Egyedül Románia készül a következő években a belépésre, legalábbis rendelkezik céldátummal. A többi tagállamban talán Lengyelország kivételével azonban nem várható 2020 előtt az euro bevezetése.

Nagy-Britanniának és Dániának kimaradási lehetősége van.

gazdasági ismeretek középiskolásoknak **OK**

Peter külföldön szeretne dolgozni, de még nem tudja, hogyan induljon el. Menjen vagy maradjon?

Lakhatás (bérleti díjak):

London: kb. 400 - 900 font / hó
Bécs: kb. 300 - 500 euró / hó
Berlin: kb. 600 - 1000 euró / hó

Élelmiszer?

Rezsi (víz, gáz, villany stb.)?

Szolgáltatások
(ruházkodás, fodrász, étterem, fogorvos, szórakozás stb.)?

Tömegközlekedés (havi bérletek):

London: kb. 100 - 140 font / hó
Bécs: kb. 120 - 145 euró / hó
Berlin: kb. 160 - 190 euró / hó

Počet slovenských občanov žijúcich a pracujúcich v zahraničí na konci roku 2013

Spojené kráľovstvo	90 000
Nemecko	21 000
Rakúsko	25 000
Holandsko	6 000
Španielsko	6 000
Švajčiarsko	8 000
Írsko	24 000
Taliansko	15 000
Francúzsko	8 500
Belgicko	6 000
Česko	148 000
Chorvátsko	4 753
Maďarsko	29 647

zdroj:webnoviny.sk

AUSZTRIA (átlagbér)

2320 €

AUSZTRIA (minimálbér)

1450 €

NAGY-BRITANNIA (átlagbér)

2600 €

NAGY-BRITANNIA (minimálbér)

1254 €

NÉMETORSZÁG (átlagbér)

2950 €

NÉMETORSZÁG (nincs központilag megállapított minimálbér)

Kattints!

TÁMOGATÁSOK

SEGÍTSÉG A FIATALOKNAK

A program célja, hogy segítsen:

- ▶ a fiataloknak (korhatár: 35 év), hogy könnyebben találjanak munkát, szakmai gyakorlatot vagy tanulószerveződéses gyakorlati képzést a részt vevő országokban, és
- ▶ a munkaadóknak, hogy megtalálják a szükséges képességekkel rendelkező munkavállalókat a nehezen betölthető álláshelyekre

Kattints!

EURES

Az Európai Foglalkoztatási Mobilitás Portálja

EURES hálózat célja, hogy olyan szolgáltatást nyújtson, amely mind a munkavállalók, mind a munkáltatók, valamint minden olyan polgár számára hasznos, aki ki szeretné használni a személyek szabad áramlásának elve által nyújtott lehetőségeket.

otpFáyAndrás
Alapítvány

Továbbtanulás külföldön

Tandíj / félév: 500 €
Adminisztrációs díj / hó: 40-60 €
Szemeszteri hozzájárulás / félév: 50-250 €
Megélhetés átlag / hó: 600-1200 €

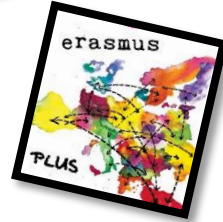
Tandíj / félév: **4500 £**
Adminisztrációs díj / hó: 15 £
Megélhetés átlag / hó: 800-1000 £

Tandíj / félév: **0 €** (állami felsőoktatásban) az első 6 szemeszterre
Sikertelen végzés esetén 363 € / félévre módosul
HÖK tagdíj / hó: 5 €
Megélhetés átlag / hó: 600-1200 €

Tandíj / félév: 700-800 €
Megélhetés átlag / hó: 800-1000 €

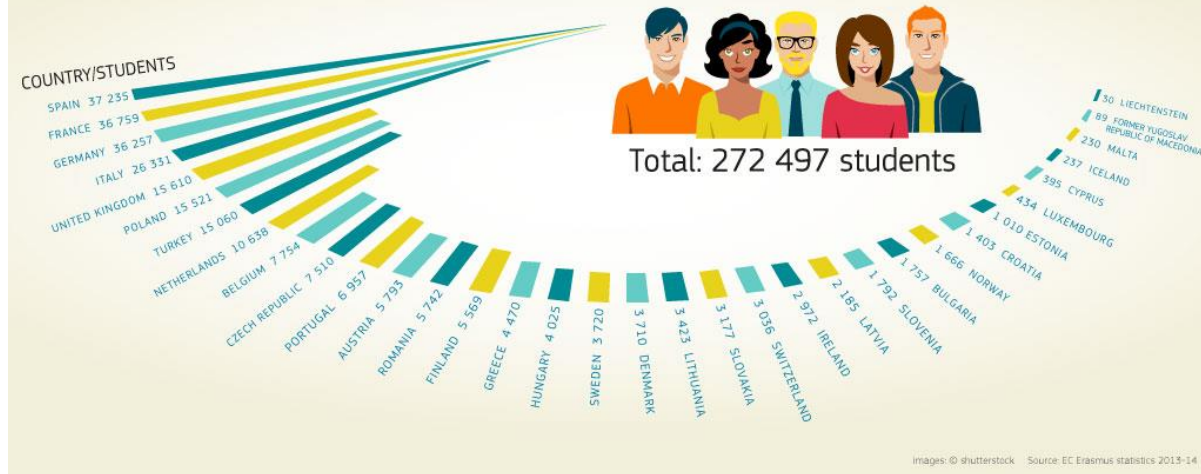

Erasmus+

otpfáyAndrás
Alapítvány

Erasmus students per home country 2013-2014

A fiatal szlovákok több mint 14 %-a külföldön tanul – az EU-n belül ez a harmadik legmagasabb arány Ciprus és Luxemburg után. (Eurostat, 2015)

Az Erasmus csereprogram 1987-es elindítása óta összesen több mint 3 millió diák tanult külföldön az EU pénzén. A következő hét évben már 5 millió Erasmus hallgatóval számolnak, akiknek az ösztöndíjára az EU 14,7 milliárd eurót költ majd. A 2013/2014-es tanévben 3177 szlovák diák tanult valamelyik külföldi egyetemen. Ezekben az években a diákok legnépszerűbb úti célja Csehország volt. Az Erasmus nem csak a diákoknak teszi lehetővé a külföldi utazást, de a felsőoktatásban dolgozó oktatók is részt vehetnek hasonló csereprogramokon a programban résztvevő 33 országban (azaz az uniós tagállamokban, valamint Izlandon, Liechtensteinben, Norvégiában, Svájcban és Törökországban).

EU-s támogatások

Az EU számos projekt és program megvalósítását finanszírozza, illetve támogatja, többek között az alábbi területeken:

Szlovákiai beruházások – a szlovák gazdaság fejlődése

Szlovákiában a fejlesztési beruházások 75%-a az EU társfinanszírozásával valósult meg. A szlovák nemzeti vagyron 2,9%-át uniós beruházások teszik ki.

Az EU költségvetése 2004 és 2014 között 42,5 százalékkal nőtt. Nem szabad megfedkezünk azonban két dologról: először is, hogy az EU 3 új tagországgal bővült ez idő alatt; másodszor pedig a tagállamok felének költségvetése ennél nagyobb növekedést mutat.

Melyik az a 3 tagország, amelyik 2004 és 2014 között lett EU-s tagállam?

Öreg híd

Štúr utca

Autópályák

Egyetemi tudományos parkok

Erasmus+

Uniós kiadások országonként

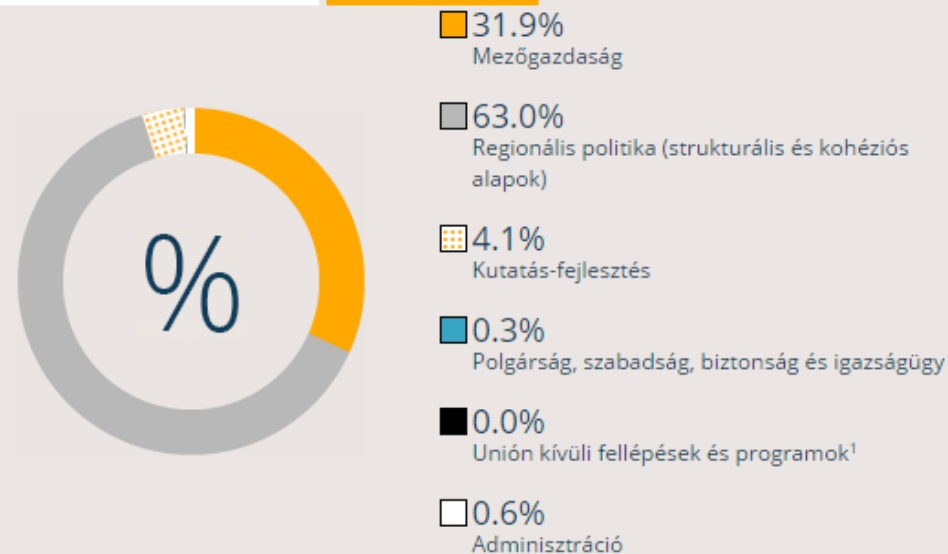
Mire költik az uniós pénzeket hazájában?

SZLOVÁK
KÖZTÁRSASÁG

Szlovák Köztársaság

1,668.8 M€

2014-ben Szlovákiában az uniós kiadások 1,67 milliárd eurót tettek ki. Ennek 61% a, 1,07 milliárd euró volt regionális támogatás. Ez jelentősen meghaladta a 42% os uniós átlagot. Az agrártámogatások 532 millió eurót tettek ki, ami a kiadások 31% a. A kutatás fejlesztés támogatására 69 millió euró jutott, beleértve a nukleáris leszerelésre szánt 36 millió eurót. Ez az összes uniós kiadás 4% a volt, ami elmarad a 7%-os uniós átlagtól.

Az euró válsága 2010 tavaszán kezdődött, amikor a befektetőknek kételyei támadtak Görögország közpénzügyeinek fenntarthatóságával kapcsolatban. A magas államadósság miatt belátható közelségbe került a görög államcsőd veszélye, és ezt csak a többi eurozóna tagállam által összeállított mentőcsomag segítségével tudta az ország elkerülni.

gazdasági ismeretek középiskolásoknak **6. OK**

Vállalkozásalapítás

A szlovák vállalkozók minden korlátozás nélkül, az adott tagország által szabályozott feltételekkel indíthatnak vállalkozást az EU tagországaiban.

2004. május elsejével a vállalkozások számára az Unió közösségi forrásai is megnyíltak, és állami támogatást is kaphatnak. A támogatások pályázatok útján nyerhetők el.

Az egyes tagállamok vállalat alapítási szabályai azonban egymástól eltérőek.

A vállalkozónak rendelkeznie kell uniós adószámmal.

Európa 2020 stratégia

2020-ra az EU egészének teljesítenie kell az alábbi 5 célt:

Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen

Legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás

Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását 20%-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek). A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni. Az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani.

K+F

Az Európai Unió GDP-jének 3%-át a kutatásba és a fejlesztésbe kell fektetni.

Foglalkoztatás

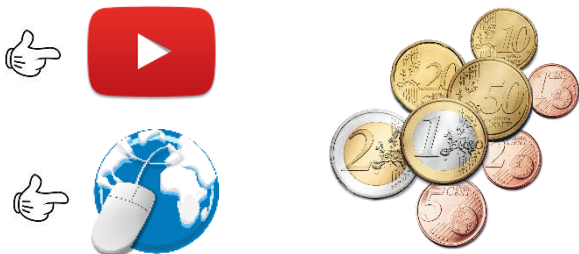
Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.

Oktatás

A korai iskolaelhagyók arányát 10% alá kell csökkenteni. El kell érni, hogy a 30 és 34 év közötti uniós lakosok legalább 40%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezzen.

A témához kapcsolódó linkgyűjtemény:

Euróérmék és bankjegyek

Nézd meg, hogy kik az euróövezet tagjai!

Nézz videókat, olvasd tovább, és tanulj még többet az Európai Unióról!

Az egységes európai valuta története

Az euróövezet központi bankja

Érdekel, hogy milyen fejlesztések valósultak meg uniós támogatással Szlovákiában?

Az euróváltás 5 percen

Kattints!

Erasmus+

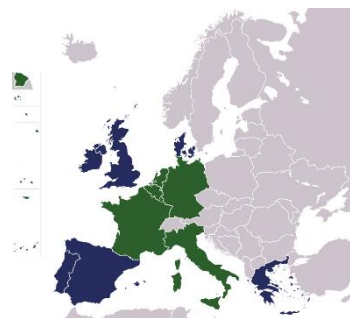
otpFáyAndrás
Alapítvány

Élet és vállalkozás
az EU-ban

Kattints!

EGK

KGST

Európa 2020
stratégiáról
dióhéjban

Pályázz és tanulj tovább az EU-ban!

Erasmus+

otpFáyAndrás
Alapítvány

Uniós kiadások országonként

Nézd meg, mire
költik az uniós
pénzeket
Szlovákiában!

Mennyit költ az EU fejlesztésre?

KEEP
CALM
AND
BE
ERASMUS

Erasmus+

Készült az OTP Fáy András Alapítvány 2014-1-HU01-KA201-002354 számú, O.K.+ 2007-2014 című, az ERASMUS+ Program keretében, több kedvezményezett által megvalósítandó stratégiai partnerség pályázati projektje keretében (a Támogatási szerződés száma: 14/0045-KA2SE/2354)

